

**DEN NORSKE
LEGEFORENING**

Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep
0030 Oslo

FINANSDEPARTEMENTET	
18. SEP. 2008	
Saksnr.	05/1743-22
Arkdvr.	/

Deres ref.:

Vår ref.:08/3379

Dato: 15. september 2007

Utteksling av grunndata på personinformasjonsområdet – høring av arbeidsgrupperapport

Det vises til departementets høringsbrev av 1. juli 2008 vedrørende den rapport som er blitt utarbeidet for å kartlegge behovet for data fra folkeregisteret, krav til innhold og kvalitet for slike data, formål for folkeregisteret m.v.

Finansdepartementet har sammenfattet rapportens hovedpunkter i sitt høringsnotat, og anmodet høringsinstansene om å kommentere på disse punktene. Vi forstår det slik at departementet ikke har trukket noen konklusjoner fra rapporten, men at innspillene fra høringsinstansene vil danne grunnlag for videre analyse og vurderinger. Vi forutsetter at det, dersom det blir aktuelt å revidere folkeregisterlovgivningen, vil bli gjennomført ordinær høring i den forbindelse.

Høringsnotatet har vært sendt på høring til relevante organisasjonsledd i Legeforeningen. Kommentarer fra disse er lagt til grunn ved utarbeidelse av denne høringsuttalelsen, som også er behandlet av foreningens sentralstyre.

Overordnet vil legeforeningen peke på viktigheten av at hensynet til personvern blir godt ivarettatt i forbindelse med eventuelle endringer i folkeregisterlovgivningen. Videre er det sentralt at helsetjenestens tilgang til relevante opplysninger om befolkningen blir så god som mulig, slik at man unngår spill av tid og ressurser ved unødvendig kompliserte prosedyrer, som i verste fall kan svekke pasientbehandlingen. Legeforeningen ser at arbeidsgruppens forslag skisserer at tilgangen til opplysninger i folkeregisteret generelt bør utvides og effektiviseres. Vi anser at det uansett er relevant å særskilt poengtere helsetjenestens behov for rask og enkel tilgang til pålitelig og oppdatert informasjon i folkeregisteret. Det kan i denne forbindelse vises til eksempler vi har sett der legevirkosomheter, typisk private, ikke er blitt gitt tilgang, eller har opplevd unødig byråkrati og hindringer i prosessen. Dette kan igjen påvirke pasientbehandlingen og effektiviteten i denne. Forholdet til helsetjenestens tilgang til informasjon bør følgelig vies særskilt oppmerksomhet i det videre arbeidet knyttet til folkeregisterlovgivningen.

Når det for øvrig gjelder hovedpunkter som er trukket frem i høringsnotatet, vil vi bemerke følgende:

Personvern

Legeforeningen presiserer betydningen av at personvern hensyn ivaretas på en god måte i forbindelse med eventuelle endringer i regelverket om folkeregisteret.

Det er positivt at det tilsiktes at den enkelte skal ha innsyn i opplysninger registrert om seg selv. Dette er i samsvar med personvernrettslige prinsipper, og dessuten egnet til å sikre at opplysningene som blir registrert, er korrekte.

Vi bemerker imidlertid at det, som også departementet selv antyder, er vanskelig å uttale seg konkret om personvernmessige problemstillinger, all stund flere forhold ikke er fastlagt. Hva slags informasjon som kan og bør registreres i folkeregisteret, vil jo typisk avhenge av hvem som i praksis vil ha anledning til å få innsyn i registeret, og til hvilke deler.

Det er uheldig hvis registeret gis et så omfattende innhold at mange vil ønske å benytte seg av en eventuell reservasjonsrett. Med det vil registerets verdi og nyttefunksjon sterkt svekkes. Vi peker på at det ikke nødvendigvis behøver være informasjon av en karakter som normalt anses sensitiv, som kan gi en slik konsekvens. Også det at f.eks. e-post adresser og mobilnumre skal lagres, kan være tilstrekkelig til at mange vil ønske å reservere seg mot andres innsyn. Dette gjelder særlig dersom opplysningene vil bli allment tilgjengelige, og under en slik forutsetning er vi skeptiske til at denne type informasjon inntas i registeret, jf. under.

Formål

Legeforeningen ser det som hensiktsmessig med en formålsangivelse. Det er positivt at man i høringsnotatet først anfører at registerets formål skal være å følge opp enkeltpersoners rettigheter, før plikter trekkes frem. For øvrig er det et viktig punkt at registeret skal bidra til sikker og kostnadseffektiv samhandling, ikke minst må dette gjelde i forhold til ulike enheter innenfor helsevesenet.

Utvidelse av personkretsen

Arbeidsgruppen foreslår å utvide populasjonen i folkeregisteret, slik at det ikke lenger bare skal omfatte fast bosatte personer i Norge. Arbeidsgruppen mener at alle personer som det er behov for entydig å identifiserer i forbindelse med rettigheter eller plikter denne personen har etter norsk lov, skal registreres i folkeregisteret. For eksempel vil det være aktuelt at alle asylsøkere som ikke returneres på korte prosedyrer blir inkludert i folkeregisteret..

Legeforeningen stiller seg positive til en utvidelse av populasjonen. Vi vil særlig understreke behovet for registrering av flest mulig av de som etter helselovgivningen har rett til nødvendig helsehjelp, da dette kan lette autentifisering og administrasjon av pasientbehandlingen.

Ny identifikator

Dagens fødselsnummer og d-nummer er informasjonsbærende, dvs. man kan ut fra nummeret lese personens fødselsdato og kjønn. Dette har flere uheldige sider, og det er derfor foreslått at det innføres informasjonsløse identifikatorer fremfor dagens numre. I høringsnotatet er det imidlertid også foreslått en alternativ ordning til systemet med informasjonsløs identifikator. Den alternative ordningen går ut på at et av sifrene i dagens fødselsnummer endres fra å være kontrollsiffer til å inngå i løpenummeret.

Legeforeningen går inn for den alternative ordningen med et identifikasjonsnummer som inneholder fødselsdato, fremfor en helt tilfeldig tallrekke fra et løpenummersystem. Begrunnelsen for dette er at personer med behov for helsehjelp normalt enklere vil kunne klare å huske et slikt nummer, fremfor en tilfeldig nummerrekke. Det vises til at fødselsnummer etter hvert er blitt helt nødvendig å ha kjennskap til i forbindelse med pasientbehandling- og forvaltning på nær sagt alle arenaer i helsetjenesten, mens det fortsatt kan se ut til å være langt frem til en virkelighet hvor elektronisk oppslag av personnummer er universelt tilgjengelig i helsetjenesten. En informasjonsløs identifikator, som svært mange pasienter ikke vil huske, vil kunne forvanske og forsinke medisinsk behandling. Når dette er sagt bemerkes at Legeforeningen ser at det også er vektige hensyn som trekker i retning av at en helt informasjonsløs identifikator er å foretrekke. Legeforeningen vil derfor ikke motsette seg en omlegging til et slikt nummer, men da bare under forutsetning av at tilgangen for helsetjenesten til rask og enkel uthenting av sikker informasjon fra registeret, først er på plass.

Innhold i folkeregisteret, offentlig tilgang og reservasjonsmulighet

Det er foreslått at både fasttelefon, mobiltelefon og e-post adresser til befolkningen skal ligge fritt tilgjengelig i folkeregisteret. Legeforeningen er skeptisk til at registeret skal innehold denne type informasjon, og særlig at informasjonen skal være allment tilgjengelig. Selv om denne type informasjon kanskje i personvernmessig sammenheng ikke regnes som spesielt sensitiv, er det likevel slik at mange ønsker å verne om sin kontaktinformasjon, for å begrense egen tilgjengelighet og verne om sitt privatliv. Det kan ut fra slike betraktninger være uheldig med en regel som forutsetter aktiv reservasjon mot slik universell tilgjengelighet. Videre øker faren for at informasjon i registeret blir utdatert hvis registeret skal inneholde informasjon som er av en slik karakter at den ofte skiftes eller endres. Det kan i så fall medføre at opplysningene i registeret ikke blir pålitelige.

Dersom det skal være frivillig å registrere informasjonen, vil dette et stykke på vei avhjelpe innvendingene som går på enkeltindividers behov for å verne om sitt privatliv. Resultatet av en frivillig ordning blir imidlertid at registeret bare i noen grad kan forventes å inneholde enkeltpersoners fullstendige kontaktdetaljer, slik at instanser som har behov for den aktuelle informasjon, uansett må belage seg på alternative måter å innhente informasjonen på. Frivillighetsmomentet vil trolig dessuten gjøre det vanskeligere å sikre at informasjonen alltid er oppdatert – hvis det først er frivillig å melde den inn, vil antakelig privatpersoner heller ikke oppfatte det som noe strengt krav å oppdatere informasjon de eventuelt måtte ha lagt inn.

Legeforeningen har ikke innvendinger mot at informasjon om skole og valgkrets, tilhørighet til den norske kirke og oppføring i samemanntallet tas ut av registeret. Det allmenne personvernrettslige prinsipp om at ingen informasjon som ikke er nødvendig bør registreres i et personregister, gjelder her som ellers.

Generelt må spørsmålet om hva slags informasjon som skal legges inn i folkeregisteret, sees i sammenheng med hvem som skal gis tilgang til informasjonen i registeret, og på hvilke vilkår. En endelig konklusjon på hva slags informasjon registeret bør inneholde, er det således krevende å trekke opp på dette tidspunkt.

Samspill - elektronisk meldingsflyt

Det legges opp til at rapportering til registeret i størst mulig grad skal skje elektronisk, og med

et større fokus på elektronisk meldingsflyt mellom ulike aktører.

Legeforeningen støtter forslaget om at leger som utsteder dødsattester i fremtiden bør kunne gjøre det elektronisk – via helsenetten – slik at dødsmelding og dødsårsaksregisteret kan oppdateres i sanntid.

Vi kan ikke se at høringsnotatet tar opp spørsmål knyttet til avgrensning mot bruk av folkeregisteret som anker/knutepunkt for kobling av forskjellige nasjonale helseregistre via for eksempel ordning med tiltrodd pseudonymforvalter ("TPF"), og ber om at behovet for slike betraktninger eventuelt blir vurdert.

Distribusjon og prising

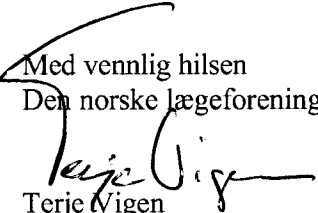
Det er foreslått at et utvalg standardtjenester sentralfinansieres og gjøres gratis tilgjengelig for alle, både i offentlig og privat sektor.

Legeforeningen fremhever at et folkeregister er et sentralt samfunnsansvar. Slik vi ser det skal bare nødvendig informasjon registreres, og informasjonen bør kun formidles videre til aktører med aktverdige formål. Tjenestenes kostnad bør under disse forutsetningene være kostnadsfri for brukeren.

Sanksjoner

Det er blant annet forelått at det innføres en ordning med gebyr og tvangsmulkt ved brudd på meldepliktsreglene. Legeforeningen mener det er hensiktsmessig at det skal kunne gis sanksjoner. Dersom registeret skal kunne fungere etter sin hensikt, er det en forutsetning at dataene er oppdaterte og pålitelige. For å sikre at disse hensyn ivaretas bør det foreligge sanksjonsmuligheter dersom regelverket ikke overholdes.

Med vennlig hilsen
Den norske lægeforening

Terje Nigen
Generalsekretær

Anne Kjersti Befring
Direktør

Saksbehandler
Aadel Heilemann